

Univerzitet „Mediteran” Podgorica

Bilten

br. 114

Podgorica, avgust 2026

BILTEN

Univerzitet „Mediteran” Podgorica

Univerzitet „Mediteran” Podgorica Josipa Broza bb	Broj: 113 Godina: 2026 Podgorica 10.08.2026.	Broj primjeraka: 50 avgust 2026.
---	--	---

www.unimediteran.net

UNIVERZITET

1. IZVJEŠTAJI RECENZENATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE DOCENTA ZA OBLAST MENADŽMENT I MARKETING U KULTURI DR NATAŠA KRALJEVIĆ

1.1 Izvještaj recenzenta prof. dr Radmila Janićić

FAKULTETU ZA EKONOMIJU I BIZNIS UNIVERZITETA MEDITERAN PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran” Podgorica br. R- 871/3-26 od 2026.godine, imenovana sam za člana Komisije za pisanje izvještaja prijavljenih kandidata za izbor u akademsko zvanje docenta za oblast **menadžment i marketing u kulturi**, na Fakultetu za ekonomiju i biznis, Univerziteta „Mediteran“ u Podgorici.

Na raspisani konkurs, objavljen dana 24.06.2026. godine, na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, prijavila se kandidatkinja – dr Nataša Kraljević. Analitičkim sagledavanjem dokumentacije koju je dostavila kandidatkinja, a oslanjajući se na Uslove i kriterijume za izbor u akademska zvanja, odnosno Statut Univerziteta „Mediteran“ Podgorica, podnosim sledeći

IZVJEŠTAJ:

I OCJENA USLOVA

OSNOVNI BIOGRAFSKI PODACI

Dr Nataša Kraljević posjeduje izrazito interdisciplinarnan obrazovni i profesionalni profil, koji objedinjuje znanja i iskustva iz oblasti prava, menadžmenta u kulturi, umjetnosti i marketinga. Osnovne studije završila je na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, dok je 2004. godine stekla zvanje magistra međukulturnih ljudskih prava (LL.M.) na Pravnom fakultetu Univerziteta St. Thomas u Majamiju, SAD.

Dalje usavršavanje nastavila je kroz prestižni Chevening program Vlade Ujedinjenog Kraljevstva, zahvaljujući kojem je tokom 2019/2020. godine završila master studije iz oblasti umjetničkog, festivalskog i kulturnog menadžmenta na Queen Margaret University u Edinburgu. Doktorsku disertaciju, pod nazivom „Komparativna analiza kulturne diplomatije i komunikacije Crne Gore i Italije“, odbranila je na Fakultetu za ekonomiju i biznis Univerziteta „Mediteran“, gdje je stekla akademsko zvanje doktora ekonomskih nauka iz oblasti marketinga.

Pored akademskog angažmana, dr Nataša Kraljević ima značajno profesionalno iskustvo u upravljanju, koordinaciji i realizaciji međunarodnih i razvojnih projekata, sa posebnim fokusom na oblast kulture, međunarodne saradnje i evropskih integracija. U periodu od 2006. do 2011. godine bila je menadžerka na zajedničkom projektu Savjeta Evrope i Evropske unije „Jačanje lokalne samouprave u Crnoj Gori“. Od 2016. do 2021. godine obavljala je funkciju projektne rukovoditeljke u Kraljevskom pozorištu „Zetski dom“, gdje je učestvovala u pripremi i realizaciji značajnih projekata finansiranih kroz programe Interreg i Kreativna Evropa. Od 2021. godine angažovana je u nastavi na Univerzitetu „Mediteran“, dok od 2025. godine obavlja funkciju direktorke Instituta za nauku, kulturu i umjetnost (ISCA), koji je osnovala zajedno sa kolegama. Pored maternjeg jezika, aktivno govori engleski i španski jezik, dok se služi i italijanskim.

Profesionalni i naučno-istraživački put dr Kraljević karakterišu kontinuirano obrazovanje, interdisciplinarni pristup i nastojanje da povezuje akademska znanja sa praktičnim iskustvom. Njena

MEDITERAN

profesionalna interesovanja obuhvataju kulturu, kulturnu diplomatiju, marketing, međunarodnu saradnju, upravljanje projektima i razvoj međunarodnih istraživačkih mreža. Poseban doprinos daje povezivanju istraživača i stručnjaka iz Crne Gore i regiona Zapadnog Balkana.

Stručnost dr Nataše Kraljević, u oblasti kulturnih politika, potvrđena je i njenim angažmanom, kao ključne ekspertkinje iz Crne Gore, u okviru prestižnog međunarodnog tijela Compendium of Cultural Policies and Trends.

RADNO ISKUSTVO

Od 2021. godine dr Nataša Kraljević angažovana je na Univerzitetu „Mediteran“ Podgorica, gdje izvodi nastavu na osnovnim studijama Fakulteta vizuelnih umjetnosti. U okviru nastavnog procesa predaje predmete koji se odnose na menadžment i marketing u kulturi, uključujući Menadžment u kulturi, Odnose s javnošću, kao i Preduzetništvo i EU projekte. Istovremeno je angažovana kao saradnica na predmetu Marketing usluga na Fakultetu za ekonomiju i biznis. Od akademske 2025/26. godine preuzela je i realizaciju nastave iz predmeta Liderstvo na Fakultetu za turizam, čime je svoj nastavni angažman dodatno proširila na oblast upravljanja i razvoja liderskih kompetencija.

Uz nastavnu djelatnost, dr Kraljević kontinuirano razvija svoj naučno-istraživački rad i ulaže u unapređenje pedagoških kompetencija. Posebno mjesto u njenom profesionalnom angažmanu zauzima rad na međunarodnim projektima, gdje je učestvovala u različitim ulogama, uključujući i funkciju projektna koordinatorke.

Kao rukovoditeljka Službe za međunarodnu saradnju Univerziteta „Mediteran“, dala je značajan doprinos intenziviranju međunarodne saradnje ustanove. Tokom njenog angažmana unaprijeđena je saradnja sa međunarodnim partnerima, povećan broj potpisanih međunarodnih sporazuma i dodatno proširena mreža Erasmus+ mobilnosti, kako za akademsko, tako i za administrativno osoblje. Poseban rezultat njenog angažmana predstavlja uspješno povezivanje Univerziteta sa programom Erasmus+ Capacity Building in Higher Education (CBHE). Tokom akademske 2022/23. godine omogućeno je uključivanje Univerziteta u četiri CBHE Erasmus+ projekta, čija je realizacija nastavljena tokom narednih godina, pri čemu su pojedini projekti i dalje aktivni.

Dosadašnji profesionalni put dr Nataše Kraljević pokazuje kontinuirano povezivanje akademskog, naučno-istraživačkog i praktičnog rada, uz naročit fokus na međunarodnu saradnju, kulturu, obrazovanje, projektni menadžment i razvoj evropskih i regionalnih partnerstava.

II KVANTITATIVNO OCENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE, STRUČNE I PEDAGOŠKE BIBLIOGRAFIJE NAKON POSLJEDNJEG IZBORA

U sljedećoj tabeli izvršena je detaljna kategorizacija i bodovanje naučno-istraživačkih rezultata i pedagoških sposobnosti dr. Nataše Kraljević, u skladu sa Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja. Analiza uključuje ocjenu naučnih radova, stručnog doprinosa, kao i sposobnosti u oblasti obrazovanja i mentorstva.

NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
AUTORSKE NAUČNE MONOGRAFIJE			
M2 Poglavlje u monografiji od međunarodnog značaja		Za referencu	Za kandidata
1.	Koautorka poglavlja „CCS Status in Montenegro“ monografije „Transforming Europes Cultural and Creative Landscape“ SPRINGER NATURE	6	6

UNIVERZITET

RADOVI U NAUČNIM ČASOPISIMA			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)		Za referencu	Za kandidata
1.	Autorka članka "Crossing borders alone: individual efforts and the institutional absence in Montenegro's cultural diplomacy" objavljenog u Cultural Trends časopisu (SSCI / Q1)	15	15
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		Za referencu	Za kandidata
1.	Autorka rada „Festivali kao forma kreativnih industrija u funkciji stvaranja imidža ruralnih turističkih destinacija“ feb 2024 – International Scientific Journal / Založnik revije Perfectus SOCIOLOG, (CC BY-NC 4.0). Ljubljana, Slovenija	4	4
2.	Autorka rada „Cultural Diplomacy through the prism of small countries“ april 2024 – International Scientific Journal / Založnik revije Perfectus SOCIOLOG, (CC BY-NC 4.0). Ljubljana, Slovenija	4	4
3.	Prva autorka rada „Savremena umetnička škola kao akter društvenih promena: slučaj Fakulteta vizuelnih umetnosti“ Specijalno izdanje časopisa „Društveni horizonti“ ISSN 2787-0693, eISSN 2787-1207	4	4
RADOVI NA NAUČNIM KONFERENCIJAMA, UČEŠĆA NA IZLOŽBAMA, I SLIČNO			
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		Za referencu	Za kandidata
1.	Fabija Toledija, izdavač: Univerzitet „Mediterranean“ Podgorica		
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		Za referencu	Za kandidata
1.	Recenzentkinja za članak „Dynamic and Two-Way Cultural Diplomacy: The case of Turkey and Kosovo Relations“ Cultural Trends (SSCI / Q1) 2025.	2	2
2.	Recenzentkinja za članak „On the perceived value of museums from the perspective of Baltic museum professionals“ Cultural Trends (SSCI / Q1, 2024).	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		Za referencu	Za kandidata
1.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATEC Conference, Barcelona, 2025. Title „Culture and Quality of Life“ – Film Sight ID Number 7:	0.5	0.5

MEDITERAN

2.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title „Creative Collection – Exploring Uncoventional Data Collection Tools for Arts and Cultural Events ID Number 26:	0.5	0.5
3.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: The Impact of Provenance on Gen Z's Cultural Consumption in Egypt: A Study of Purchase Intentions in the Creative Economy ID number: 29	0.5	0.5
4.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Until George Floyd: An Afrofuturist Perspective on the Future of Classical Music and Opera ID number: 39	0.5	0.5
5.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Hedonistic sustainability and cultural consumption as drivers of well-being and good Life ID number: 49	0.5	0.5
6.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Framing the Internationalisation Experiences of Estonian Musicians and Music Managers within the Cultural Policy Context ID Number: 51	0.5	0.5
7.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Between Rarity and Reuse: Cultural Value Assessment and Open Access Pathways for Out-of-Print Publications at the National Museum of Taiwan Literature ID Number: 67	0.5	0.5
8.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Examining the Socio-Spatial Effects of Decentralised Cultural Events in Vienna ID Number: 76	0.5	0.5

PROJEKTI

I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		Za referencu	Za kandidata
1.	Bilateralni istraživački projekat „Perspektive kreativnih industrija u destinacijama ruralnog	4	4

UNIVERZITET

	turizma u post COVID periodu (studija slučaja: Slovenija, Crna Gora) 2023 – 2025.		
2.	Digital Transformation in Education for the Cultural and Creative Industries . DIGITCRESHE 2022-2025, ERASMUS CBHE istraživačkog karaktera u polju kreativnih industrija	4	4
3.	Razvoj, praćenje, priznavanje i digitalizacija vannastavnih aktivnosti u visokom obrazovanju - DTRD-ECA, 2025-27, ERASMUS CBHE, istraživačkog karaktera u polju studentskih kompetencija u aktivnostima van formalnog obrazovnog procesa.	4	4
PEDAGOŠKE SPOSOBNOSTI			
P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		Za referencu	Za kandidata
1.	Gostujuće predavanje na temu „Odnosi s javnošću i propaganda” na Filološkom fakultetu, Wszechnica Polska u Varšavi, 2022.	5	5
2.	Gostujuće predavanje na temu „Strateški menadžment u kulturnoj diplomatiji malih zemalja” na Fakultetu organizacionih nauka, Univerziteta u Beogradu, 2024.	5	5
Kvalitet nastave		Za referencu	Za kandidata
1.	Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave – P17	do 5	5

III. OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Nataša Kraljević je napisala više naučnih radova direktno vezanih za predmetne discipline za koju konkuriše za naučno zvanje, na našem i engleskom jeziku. S tim u vezi, može se konstatovati da dr Nataša Kraljević u potpunosti ispunjava sve uslove postavljene konkursom za izbor u zvanje docentkinje za naučnu oblast menadžment i marketing u kulturi, odnosno da posjeduje potreban i dovoljan stepen i profil obrazovanja. Njeno obrazovanje je sledeće:

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Klasifikaciona bibliografija, kao i priloženi radovi u domenu nastavnih disciplina koje su obuhvaćene raspisanim konkursom, nesumnjivo potvrđuju visok kvalitet naučno-istraživačkih aktivnosti kandidatkinje. Može se konstatovati, da se kandidatkinja svojim istraživanjima i naučnim radovima bavi raznorodnim, ali veoma značajnim pitanjima iz tražene oblasti. Objavila je više poglavlja kod renomiranih međunarodnih izdavača, kao i u časopisu na SSCI listi. Učestvovala je i na više međunarodnih konferencija, simpozijuma kao i organizovala neke od najznačajnijih naučnih konferencija u zemlji, u zadatoj oblasti. Ovo ukazuje na njenu kompetentnost u samostalnom istraživanju i sposobnost jasnog i konciznog prezentiranja empirijskih i teorijskih rezultata do kojih je u istraživanju došla.

MEDITERAN

Pregledom najvažnijih radova uočeno je da ih karakteriše primjena relevantne naučne metodologije. Kandidatkinja ima stil pisanja koji odlikuju logičan tok misli, koncizno izražavanje ideja i rezultata istraživanja, kao i njihova verifikacija u korektno izvedenim zaključcima. Ukupna istraživanja sprovedena u radovima kandidatkinje predstavljaju rezultat veoma studioznog naučnog i stručnog rada u oblastima: kulturne politike, menadžmenta u kulturi i marketinga u kulturi. Rezultati istraživanja imaju konkretnu teorijsku i praktičnu primjenljivost. Na osnovu analize svih objavljenih radova, može se zaključiti da kandidatkinja u pogledu naučnoistraživačkog rada u potpunosti ispunjava uslove za izbor u zvanje docenta.

Kao preciznu i jasnu potvrdu svega gore navedenog, u slijedu ću analizirati dva izdvojena rada:

1. *“Crossing borders alone: individual efforts and the institutional absence in Montenegro’s cultural diplomacy”*

Rad kandidatkinje pod nazivom „Crossing borders alone: individual efforts and the institutional absence in Montenegro’s cultural diplomacy“ objavljen 2026.godine u časopisu Cultural Trends, bavi se položajem i funkcionisanjem kulturne diplomatije Crne Gore, sa posebnim fokusom na nedovoljno razvijen institucionalni okvir. U radu se analizira kako pojedinci – umjetnici, kulturni radnici, istraživači i drugi profesionalci, često samostalno ostvaruju međunarodnu saradnju i predstavljaju crnogorsku kulturu u inostranstvu, nadomještajući nedostatak systemske i institucionalne podrške države. Posebna pažnja posvećena je preprekama sa kojima se suočavaju, kao i značaju njihovih ličnih mreža, inicijativa i međunarodnih kontakata. Istraživanje objavljeno u ovom radu ukazuje na paradoks da Crna Gora posjeduje značajan potencijal za kulturnu diplomatiju, ali da on nije dovoljno podržan kroz jasnu strategiju, koordinaciju institucija i dugoročne mehanizme podrške.

Ovaj rad kandidatkinje je od posebnog značaja jer analizira stanje i izazove kulturne diplomatije Crne Gore, ali i sam po sebi predstavlja svojevrsni oblik kulturne diplomatije. Pisan na engleskom jeziku u prestižnom časopisu, rad upoznaje širi auditorijum sa stanjem u crnogorskom sistemu ali i približava teme koje su do sada tretirane lokalno ili isključivo na nivou regiona.

Takođe, pitanja koje kandidatkinja obrađuje u ovom radu, kao što su individualni naponi umjetnika, kulturnih radnika i drugih profesionalaca koji svojim individualnim djelovanjem pretvaraju rad u održiv i sistemski oblik kulturne diplomatije, daju istraživanju osim naučnog, i praktični značaj za unapređenje kulturne politike, međunarodne saradnje i pozicioniranja Crne Gore na međunarodnoj sceni.

2. *„CCS Status in Montenegro“ poglavlje u monografiji „Transforming Europe’s Cultural and Creative Landscape“ posvećeno kreativnim industrijama u Crnoj Gori*

Poglavlje „The CCS Status in Montenegro“ u međunarodnoj monografiji Transforming Europe’s Cultural and Creative Landscape, objavljenoj 2026. godine u izdanju Springer Nature / Palgrave Macmillan, u kojem je kandidatkinja koautorka, analizira stanje sektora kulture i kreativnih industrija (CCS) u Crnoj Gori. Poglavlje je posebno usmjereno na postojeće politike i strateške dokumente, stanje i potrebe crnogorskog tržišta, kao i na povezanost kreativnog sektora sa sistemom visokog obrazovanja. Poseban dio istraživanja zasnovan je na anketi sprovedenoj među studentima, profesionalcima i akademskim osobljem, kojom se ispituje koliko obrazovni sistem odgovara potrebama savremenog tržišta kreativnih industrija. Rezultati ukazuju na potrebu za boljim povezivanjem obrazovanja i tržišta rada, savremenijim programima i vještinama i snažnijom digitalnom transformacijom obrazovanja.

Za dr Natašu Kraljević posebno je značajno što je ovo istraživanje direktno povezano sa njenim oblastima ekspertize – menadžmentom i marketingom u kulturi, kulturnim politikama, obrazovanjem, međunarodnom saradnjom i razvojem kreativnih industrija. Sa stanovišta akademskog doprinosa, ovo je veoma relevantna publikacija, jer stanje crnogorskog kreativnog i kulturnog sektora smješta u širi evropski kontekst i omogućava poređenje Crne Gore sa Albanijom,

UNIVERZITET

Bosnom i Hercegovinom, Bugarskom, Njemačkom, Grčkom, Sjevernom Makedonijom i Portugalom.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Kandidatkinja dr Nataša Kraljević posjeduje značajno pedagoško iskustvo koje se ističe uvođenjem brojnih novina i metoda sa ciljem unapređenje kvaliteta rada sa studentima u procesu edukacije u skladu sa najvećim standardima. Tu je pokazala uspješnu primjenu raznih rešenja edukativnog karaktera čime je dala značajan doprinos u podizanju nivoa edukacije kod studenata i efikasnosti njihovog studiranja. Visoko je cijenjena i poštovana od studenata na svim nivoima studija.

IV. VERIFIKACIJA BODOVANJA - ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	BROJ BODOVA
NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	34.2
PEDAGOŠKI RAD / SPOSObNOSTI	15
STRUČNI RAD	36.6
UKUPNO	85.8

V MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu gore navedene kvalitativne i kvantitativne analize dostavljene dokumentacije, kao i uvida u sve relevantne činjenice koje se odnose na naučno-istraživački, stručni i pedagoški rad kandidatkinje dr Nataše Kraljević, iznosim sledeće zaključke:

- U svojim naučno-istraživačkim radovima, kandidatkinja je ostvarila zapažene rezultate koji se visoko vrednuju u naučnoj zajednici. Njena istraživanja obuhvataju aktuelne teme iz oblasti kulture menadžmenta i kulturne politike, a u svom pristupu koristi inovativne metodološke alate, čime doprinosi daljem razvoju ovih disciplina. Radovi su objavljeni u časopisima i monografijama sa visokom referentnošću.
- Na osnovu višegodišnjeg neposrednog uvida u pedagoški rad kandidatkinje, njeni nastavnički rezultati zaslužuju najvišu ocjenu. Njena posvećenost obrazovanju i interaktivnom pristupu u nastavi je evidentna, a studenti su je u svojim godišnjim anketama redovno ocenjivali najvišom ocjenom, što potvrđuje njen pedagoški kvalitet i sposobnost da prenese znanje.
- Učestvovala je u brojnim projektima, naučnim konferencijama, i ostvarila brojna usavršavanja iz više oblasti, posebno iz oblasti **menadžment i marketing u kulturi**.

Uzimajući u obzir sve navedeno, posebno mi je zadovoljstvo da predložim Senatu Univerziteta „Mediteran“ da dr Nataša Kraljević bude izabrana u akademsko zvanje docenta za oblast **menadžment i marketing u kulturi**, na Fakultetu za ekonomiju i biznis, Univerziteta „Mediteran“ u Podgorici, jer svojim dosadašnjim radom i doprinosom u potpunosti ispunjava najviše akademske standarde.

U Beogradu 2026. godine

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE
Prof. dr Radmila Janićić

MEDITERAN

1.2. Izvještaj recenzenta prof. dr Silvana Đurašević

FAKULTETU ZA EKONOMIJU I BIZNIS UNIVERZITETA MEDITERAN PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran“ Podgorica br. R- 871/3-26 od 2026. godine, imenovana sam za člana Komisije za pisanje izvještaja prijavljenih kandidata za izbor u akademsko zvanje docent/kinja za oblast **menadžment i marketing u kulturi**, na Fakultetu za ekonomiju i biznis, Univerziteta „Mediteran“ u Podgorici.

Na raspisani konkurs objavljen dana 24. 06 2026. godine na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, prijavila se kandidatkinja dr Nataša Kraljević. Na osnovu priloženih biografskih i bibliografskih podataka, podnosim sledeći izveštaj:

IZVJEŠTAJ:

PODACI O KANDIDATKINJI OSNOVNI BIOGRAFSKI PODACI

Akademski i profesionalni razvoj dr Nataše Kraljević obilježen je interdisciplinarnim pristupom i povezivanjem različitih oblasti – prava, ljudskih prava, kulture, umjetnosti, marketinga i upravljanja. Nakon završenog Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, akademsko obrazovanje nastavila je u Sjedinjenim Američkim Državama, gdje je 2004. godine na Pravnom fakultetu Univerziteta St. Thomas u Majamiju stekla zvanje magistra međukulturnih ljudskih prava (LL.M.). Njen dalji akademski razvoj odvijao se u pravcu kulture i kreativnih industrija. Kao dobitnica Chevening stipendije Vlade Ujedinjenog Kraljevstva za 2019/2020. godinu, završila je master studije iz oblasti umjetničkog, festivalskog i kulturnog menadžmenta na Queen Margaret University u Edinburgu. Akademsku karijeru zaokružila je odbranom doktorske disertacije „Komparativna analiza kulturne diplomatije i komunikacije Crne Gore i Italije“ na Fakultetu za ekonomiju i biznis Univerziteta „Mediteran“, čime je stekla zvanje doktora ekonomskih nauka iz oblasti marketinga.

Pored formalnog obrazovanja, značajan segment njenog profesionalnog profila čini višegodišnje iskustvo u upravljanju projektima i međunarodnoj saradnji. U periodu od 2006. do 2011. godine bila je angažovana kao menadžerka na zajedničkom projektu Savjeta Evrope i Evropske unije „Jačanje lokalne samouprave u Crnoj Gori“. Nakon toga, od 2016. do 2021. godine, djelovala je kao projektna rukovoditeljka u Kraljevskom pozorištu „Zetski dom“, gdje je bila uključena u razvoj i sprovođenje projekata u okviru programa Interreg i Kreativna Evropa. Od 2021. godine svoje iskustvo prenosi i kroz akademsku nastavu na Univerzitetu „Mediteran“ Podgorica. Od 2025. godine nalazi se na čelu Instituta za nauku, kulturu i umjetnost (ISCA), koji je osnovala sa grupom kolega, čime je dodatno proširila svoj angažman na polju naučno-istraživačkog i kulturnog djelovanja. U profesionalnom radu koristi engleski i španski jezik, dok posjeduje i znanje italijanskog jezika.

Njen profesionalni profil karakteriše stalno usavršavanje i povezivanje teorijskog znanja sa iskustvom stečenim kroz rad na projektima, u akademskom okruženju i sektoru kulture. U središtu njenog stručnog i istraživačkog interesovanja nalaze se kulturni menadžment, kulturna diplomatija, marketing, međunarodna saradnja, projektni menadžment i kulturne politike. Posebno mjesto u njenom radu zauzima razvijanje saradnje između istraživača i stručnjaka iz Crne Gore i drugih zemalja regiona Zapadnog Balkana. Njena ekspertiza u oblasti kulturnih politika potvrđena je i angažmanom u okviru međunarodnog tijela Compendium of Cultural Policies and Trends, gdje ima status ključne ekspertkinje za Crnu Goru.

UNIVERZITET

RADNO ISKUSTVO

Od 2021. godine dr Kraljević je uključena u nastavni proces Univerziteta „Mediterran“ Podgorica. Na Fakultetu vizuelnih umjetnosti izvodi nastavu na osnovnim studijama iz predmeta koji pripadaju području kulturnog menadžmenta, odnosa s javnošću i preduzetništva. Među predmetima koje predaje su Menadžment u kulturi, Odnosi s javnošću i Preduzetništvo i EU projekti. Paralelno je angažovana na Fakultetu za ekonomiju i biznis, gdje učestvuje u realizaciji nastave iz predmeta Marketing usluga. Od akademske 2025/26. godine njen nastavni angažman proširen je i na Fakultet za turizam, gdje realizuje predmet Liderstvo. Na taj način njeno nastavničko iskustvo obuhvata više različitih disciplina, ali ih povezuje zajednički fokus na upravljanje, razvoj organizacija, komunikaciju i rad sa ljudima.

Uz nastavne obaveze, dr Kraljević kontinuirano se bavi naučno-istraživačkim radom i unapređivanjem vlastitih nastavničkih i stručnih kompetencija. Međunarodni projekti predstavljaju važan dio njenog profesionalnog iskustva, a u njihovoj realizaciji učestvovala je u različitim kapacitetima, uključujući koordinaciju i upravljanje projektnim aktivnostima.

Poseban doprinos ostvarila je kroz rukovođenje Službom za međunarodnu saradnju Univerziteta „Mediterran“ Podgorica. U tom periodu radila je na jačanju međunarodnih partnerstava Univerziteta, povećanju broja međunarodnih sporazuma i unapređenju Erasmus+ mreže mobilnosti. Ove aktivnosti obuhvatile su kako akademsko osoblje i studente, tako i administrativne strukture Univerziteta. Značajan rezultat tog angažmana predstavlja uključivanje Univerziteta u četiri projekta u okviru Erasmus+ programa Capacity Building in Higher Education (CBHE), čija je priprema i realizacija započela tokom akademske 2022/23. godine. Projekti su nastavljani u narednom periodu, a pojedini su i dalje u fazi realizacije.

Ukupno posmatrano, profesionalni put dr Nataše Kraljević karakteriše kontinuirano povezivanje obrazovanja, naučno-istraživačkog rada i praktičnog iskustva. Njeno djelovanje obuhvata više međusobno povezanih područja, od visokog obrazovanja i kulture, preko međunarodne saradnje i upravljanja projektima, do kulturne diplomatije i razvoja evropskih i regionalnih partnerstava. Upravo spoj ovih iskustava predstavlja osnovu njenog interdisciplinarnog profesionalnog profila i doprinosi njenom angažmanu u akademskom, kulturnom i međunarodnom okruženju.

II. KVANTITATIVNO OCENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE, STRUČNE I PEDAGOŠKE BIBLIOGRAFIJE NAKON POSLJEDNJEG IZBORA

U tabeli izvršena je detaljna kategorizacija i bodovanje naučno-istraživačkih rezultata i pedagoških sposobnosti dr. Nataše Kraljević, u skladu sa Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja. Analiza uključuje ocjenu naučnih radova, stručnog doprinosa, kao i sposobnosti u oblasti obrazovanja i mentorstva.

NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
AUTORSKE NAUČNE MONOGRAFIJE			
M2 Poglavlje u monografiji od međunarodnog značaja		Za referencu	Za kandidata
1.	Koautorka poglavlja „CCS Status in Montenegro“ monografije „Transforming Europe's Cultural and Creative Landscape“ SPRINGER NATURE https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-032-14822-3_7 eBook ISBN 978-3-032-14822-3	6	6
RADOVI U NAUČNIM ČASOPISIMA			

MEDITERAN

Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)		Za referencu	Za kandidata
1.	Autorka članka "Crossing borders alone: individual efforts and the institutional absence in Montenegro's cultural diplomacy" objavljenog u Cultural Trends časopisu (SSCI / Q1) https://doi.org/10.1080/09548963.2026.2684266 https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09548963.2026.2684266	15	15
Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		Za referencu	Za kandidata
1.	Autorka rada „Festivali kao forma kreativnih industrija u funkciji stvaranja imidža ruralnih turističkih destinacija“ feb 2024 – International Scientific Journal / Založnik revije Perfectus SOCIOL, (CC BY-NC 4.0). Ljubljana, Slovenija 10.5281/zenodo.15286955	4	4
2.	Autorka rada „Cultural Diplomacy through the prism of small countries“ april 2024 – International Scientific Journal / Založnik revije Perfectus SOCIOL, (CC BY-NC 4.0). Ljubljana, Slovenija 10.5281/zenodo.15286955	4	4
3.	Prva autorka rada „Savremena umetnička škola kao akter društvenih promena: slučaj Fakulteta vizuelnih umetnosti“ Specijalno izdanje časopisa „Društveni horizonti“ ISSN 2787-0693, eISSN 2787-1207	4	4
RADOVI NA NAUČNIM KONFERENCIJAMA, UČEŠĆA NA IZLOŽBAMA, I SLIČNO			
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		Za referencu	Za kandidata
1.	Koautorka apstrakta „Exploring possibilities for the development of creative industries in tourist destinations of rural tourism in Montenegro and Slovenia“ School of Advanced Social Studies Conference, BOOK OF ABSTRACTS, Ljubljana 2023. COBISS.SI-ID 170922755 https://plus-legacy.cobiss.net/cobiss/si/sl/bib/170922755	0.5	0.5
2.	Autorka apstrakta „Cultural Diplomacy Through The Prism Of Small Countries“ Creativity and Innovations in Theatre, Media and Cultural Production: Visions and Values for the Future BOOK OF ABSTRACTS. Faculty of Dramatic Arts, Belgrade, 2021 ISBN 978-86-82101-93-2 COBISS.SR-ID 49909769 https://fdu.bg.ac.rs/uploads/files/strane/Nau%C4%8Dni%20skupovi/APSTRAKTI%20FINAL%2016%20NOV%2021%20dopunjen.pdf	0.5	0.5
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		Za referencu	Za kandidata
1.	Autorka apstrakta „Zelena tranzicija i međunarodna saradnja“, Kulturne i kreativne industrije & Baština: Agroculture: KNJIGA SAŽETAKA, 2025. ISBN 978-9940-828-22-6 COBISS.CG-ID 33221380 https://drustvobauo.wordpress.com/2025/03/18/festival-i-konferencija-o-sinergiji-poljoprivrede-kulture-i-kreativnih-industrija-20-23-mart/	0.2	0.2
STRUČNE REFERENCE: STRUČNE MONOGRAFIJE I KNJIGE			
S2 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj u inostranstvu		Za referencu	Za kandidata
1.	Autorka prvog Short Cultural Policy profile for Montenegro / Compendium of Cultural Policies and Trends	2	2

UNIVERZITET

	https://www.culturalpolicies.net/wp-content/uploads/pdf_short/montenegro/Montenegro_Short_2022.pdf		
R1 Uredništvo u vrhunskom međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) - kategorija Q1		Za referencu	Za kandidata
1.	Guest editor - gostujuća ko -urednica Specijalnog izdanja Cultural Trends „Cultural Policy and Creative Economy in the Western Balkans: Trends and Tensions“ blob: https://rp.tandfonline.com/89d9e1a1-6789-468d-8d15-8c387ae64c97	10	10
R3 Uredništvo u međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) – Q3, Q4		Za referencu	Za kandidata
1.	Guest editor- gostujuća ko-urednica Specijalnog izdanja naučnog časopisa Društveni horizonti, pod naslovom „Razvoj kao proces: multidisciplinarni pristupi i analiza Crne Gore“ https://društveni-horizonti.fdn.edu.rs/sr/magazines/16	4	4
R10 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate kod nas		Za referencu	Za kandidata
1.	Urednica prevoda knjige „Razvoj publike i kulturna politika“ autora dr Stivena Hedlija, izdavač: Univerzitet „Mediterran“ Podgorica ISBN 978-9940-514-75-4 COBISS.CG-ID 37592324	0.3	0.3
2.	Urednica prevoda knjige „Pozorište i rat“ autora dr Fabija Toledija, izdavač: Univerzitet „Mediterran“ Podgorica ISBN 978-9940-514-74-7 COBISS.CG -ID 37390596	0.3	0.3
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		Za referencu	Za kandidata
1.	Recenzentkinja za članak „Dynamic and Two-Way Cultural Diplomacy: The case of Turkey and Kosovo Relations“ Cultural Trends (SSCI / Q1) 2025. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14683857.2022.2026087	2	2
2.	Recenzentkinja za članak „On the perceived value of museums from the perspective of Baltic museum professionals“ Cultural Trends (SSCI / Q1, 2024). https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09548963.2025.2467636	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		Za referencu	Za kandidata
1.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATEC Conference, Barcelona, 2025. Title „Culture and Quality of Life“ – Film Sight ID Number 7: https://www.encatcresearchaward.org/about/the-award/	0.5	0.5
2.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATEC Conference, Barcelona, 2025. Title „Creative Collection – Exploring Unconventional Data Collection Tools for Arts and Cultural Events ID Number 26: https://www.encatcresearchaward.org/about/the-award/	0.5	0.5
3.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATEC Conference, Barcelona, 2025. Title: The Impact of Provenance on Gen Z's Cultural Consumption in Egypt: A Study of Purchase Intentions in the Creative Economy ID number: 29 https://www.encatcresearchaward.org/about/the-award/	0.5	0.5

MEDITERAN

4.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Until George Floyd: An Afrofuturist Perspective on the Future of Classical Music and Opera ID number: 39 https://www.encatcresearchaward.org/about/the-award/	0.5	0.5
5.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Hedonistic sustainability and cultural consumption as drivers of well-being and good Life ID number: 49 https://www.encatcresearchaward.org/about/the-award/	0.5	0.5
6.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Framing the Internationalisation Experiences of Estonian Musicians and Music Managers within the Cultural Policy Context ID Number: 51 https://www.encatcresearchaward.org/about/the-award/	0.5	0.5
7.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Between Rarity and Reuse: Cultural Value Assessment and Open Access Pathways for Out-of-Print Publications at the National Museum of Taiwan Literature ID Number: 67 https://www.encatcresearchaward.org/about/the-award/	0.5	0.5
8.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Examining the Socio-Spatial Effects of Decentralised Cultural Events in Vienna ID Number: 76 https://www.encatcresearchaward.org/about/the-award/	0.5	0.5

PROJEKTI

I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		Za referencu	Za kandidata
1.	Bilateralni istraživački projekat „Perspektive kreativnih industrija u destinacijama ruralnog turizma u post COVID periodu (studija slučaja: Slovenija, Crna Gora) 2023 – 2025. https://fvu.unimediterranean.net/index.php/mne/vijesti/1455-mr-natasa-kraljevic-doktorandkinja-predavac-na-fakultetu-vizuelnih-umjetnosti-i-sefica-iro-univerziteta-mediterranean-podgorica-boravice-u-maju-u-ljubljani	4	4
2.	Digital Transformation in Education for the Cultural and Creative Industries . DIGITCRESHE 2022-2025, ERASMUS CBHE istraživačkog karaktera u polju kreativnih industrija https://digitcreshe.eu/	4	4
3.	Razvoj, praćenje, priznavanje i digitalizacija vannastavnih aktivnosti u visokom obrazovanju - DTRD-ECA, 2025-27, ERASMUS CBHE, istraživačkog karaktera u polju studentskih kompetencija u aktivnostima van formalnog obrazovnog procesa. https://sdsn-gr.openaire.eu/search/project?projectId=erasmusplus :: 3d4024683a7e94cdc070bc2c374ce0a7	4	4

PEDAGOŠKE SPOSOBNOSTI

P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		Za referencu	Za kandidata
1.	Gostujuće predavanje na temu „Odnosi s javnošću i propaganda” na Filološkom fakultetu, Wszechnica Polska u Varšavi, 2022.	5	5

UNIVERZITET

2.	Gostujuće predavanje na temu „Strateški menadžment u kulturnoj diplomatiji malih zemalja” na Fakultetu organizacionih nauka, Univerziteta u Beogradu, 2024.	5	5
Kvalitet nastave		Za referencu	Za kandidata
1.	Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave – P17	do 5	5

III. OCJENA USLOVA STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidatkinja Kraljević je napisala više naučnih radova koji proiilaye iz predmetnih disciplina za koje konkuriše za naučno zvanje, na našem i engleskom jeziku. Smatram da se može konstatovati da dr Nataša Kraljević u potpunosti ispunjava uslove postavljene konkursom za izbor u zvanje docentkinje za naučnu oblast menadžment i marketing u kulturi, odnosno da posjeduje potreban i dovoljan stepen i profil obrazovanja. Njeno obrazovanje je sledeće:

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Kandidatkinja dr Nataša Kraljević ispunjava propisane uslove u pogledu akademskog obrazovanja i stručnih kompetencija za izbor u odgovarajuće akademsko zvanje. Njeno obrazovanje, naučno-istraživački rad i profesionalno iskustvo jasno su povezani sa oblašću kulturne diplomatije, kulturnih politika, komunikacije i međunarodnih odnosa u kulturi. Poseban značaj u tom kontekstu ima njena doktorska disertacija, odbranjena na Univerzitetu „Mediteran“, koja se bavi komparativnom analizom kulturne diplomatije i komunikacije Crne Gore i Italije. Tema doktorskog istraživanja neposredno korespondira sa oblastima za koje se kandidatkinja bira i predstavlja osnovu njenog daljeg naučno-istraživačkog rada.

Naučni profil dr Kraljević potvrđuje sposobnost samostalnog teorijskog i empirijskog istraživanja, kao i poznavanje savremenih modela kulturnih politika, kulturne diplomatije i međunarodne kulturne saradnje. Posebno se izdvaja rad „Crossing Borders Alone: Individual Efforts and the Institutional Absence in Montenegro’s Cultural Diplomacy“, objavljen 2026. godine u časopisu Cultural Trends, koji se nalazi u kategoriji Q1. Rad donosi kritičku analizu funkcionisanja kulturne diplomatije u Crnoj Gori, sa posebnim osvrtom na ulogu pojedinaca u međunarodnom predstavljanju crnogorske kulture u uslovima nedovoljno razvijenog institucionalnog okvira. Njegov značaj ogleda se i u tome što problematiku crnogorske kulturne diplomatije posmatra u širem kontekstu Zapadnog Balkana i evropskih integracija.

Dodatnu potvrdu naučne kompetentnosti predstavlja koautorsko poglavlje „The CCS Status in Montenegro“, objavljeno 2026. godine u međunarodnoj monografiji Transforming Europe’s Cultural and Creative Landscape renomiranog izdavača Springer Nature. Poglavlje se bavi stanjem kulturnog i kreativnog sektora u Crnoj Gori, njegovim razvojnim potencijalima i odnosom prema evropskim trendovima u oblasti kreativnih industrija. Time se rad kandidatkinje uključuje u širi međunarodni akademski diskurs o transformaciji kulturnih i kreativnih sektora u Evropi i doprinosi boljoj vidljivosti Crne Gore u ovom području.

Stručni angažman dr Kraljević dodatno je potvrđen njenim uredničkim i prevodilačkim radom u okviru Instituta za nauku, kulturu i umjetnost (ISCA). U tom kontekstu učestvovala je u pripremi i uređivanju prevoda relevantnih stručnih publikacija iz oblasti kulturne politike i pozorišta, među kojima su djela britanskog teoretičara Stivena Hedlija Razvoj publike i kulturna politika i Fabija Toledija Pozorište i rat. Ovim angažmanom doprinosi dostupnosti savremene međunarodne literature domaćoj stručnoj i akademskoj javnosti. Značajan segment njenog stručnog djelovanja predstavlja i angažman na unapređenju kulturne politike u Crnoj Gori.

MEDITERAN

Kao nacionalna konsultantkinja Ministarstva kulture i medija tokom 2025. godine, dr Kraljević učestvovala je u procesu izrade Smjernica za inoviranje Zakona o kulturi, čime je svoje akademsko i istraživačko iskustvo neposredno povezala sa kreiranjem javnih politika u oblasti kulture.

Naučni rezultati kandidatkinje obuhvataju radove objavljene u relevantnim međunarodnim časopisima, poglavlja u međunarodnim monografijama, učešće na naučnim skupovima, urednički i recenzentski rad, kao i angažman na međunarodnim projektima. Posebno mjesto zauzima publikacija u časopisu Cultural Trends (SSCI/Q1), „Crossing Borders Alone: Individual Efforts and the Institutional Absence in Montenegro’s Cultural Diplomacy“, koja prema navedenom bodovanju donosi 15 bodova. Objavljivanje rada u časopisu ovog ranga predstavlja značajan pokazatelj međunarodne prepoznatljivosti njenog naučno-istraživačkog rada.

U oblasti međunarodnih monografija, dr Kraljević je koautorka poglavlja „The CCS Status in Montenegro“ u publikaciji Transforming Europe’s Cultural and Creative Landscape, objavljenoj kod izdavača Springer Nature, za koje je predviđeno 6 bodova (M2). Pored toga, autorka je i prva autorka tri naučna rada objavljena u međunarodnim i selektovanim časopisima, koji se bave različitim aspektima kulture i kreativnih industrija – od festivala i ruralnog turizma, preko kulturne diplomatije malih država, do uloge savremene umjetničke škole u procesima društvenih promjena. Ovi radovi ukupno nose 12 bodova (Q5).

Kandidatkinja je aktivno učestvovala i na međunarodnim naučnim konferencijama i skupovima. Svoje rezultate i istraživačke nalaze prezentovala je, između ostalog, na skupovima u Barseloni, u okviru ENCATC-a, kao i u Ljubljani, gdje su teme njenog rada obuhvatale zelenu tranziciju, kreativne industrije i savremene kulturne politike.

Posebno se ističe njen urednički angažman. Dr Kraljević je angažovana kao Guest Editor specijalnog izdanja časopisa Cultural Trends (Q1), posvećenog temi „Cultural Policy and Creative Economy in the Western Balkans: Trends and Tensions“, što prema navedenoj kategorizaciji predstavlja 10 bodova. Takođe je korednica specijalnog izdanja časopisa Društveni horizonti, čime dodatno potvrđuje svoju uključenost u razvoj i međunarodnu vidljivost istraživanja u oblasti kulturnih politika i kreativne ekonomije.

Važan dio njenog profesionalnog i naučno-istraživačkog rada čini učešće u međunarodnim projektima. Aktivna je u tri značajna međunarodna istraživačka projekta, za koje je predviđeno ukupno 12 bodova (I8). Među njima se izdvajaju bilateralni projekat sa Slovenijom posvećen post-COVID razvoju ruralnog turizma, kao i dva Erasmus+ CBHE projekta – DIGITCRESHE, usmjeren na digitalnu transformaciju obrazovanja u oblasti kreativnih industrija, i DTRD-ECA, koji se bavi digitalizacijom vannastavnih aktivnosti. Njen akademski doprinos obuhvata i recenzentski rad za međunarodne naučne časopise i konferencije. Dr Kraljević kontinuirano učestvuje u procesu recenziranja radova za časopise visokog međunarodnog ranga, kao i za međunarodne naučne skupove, među kojima je i ENCATC Barcelona 2025. Ovakav angažman potvrđuje povjerenje međunarodne akademske zajednice u njenu stručnost u oblasti kulturnih politika, kreativnih industrija i kulturne diplomatije.

Od 2021. godine dr Kraljević učestvuje u realizaciji nastave na Univerzitetu „Mediterran“, na Fakultetu vizuelnih umjetnosti, Fakultetu za turizam i Fakultetu za ekonomiju i biznis. U svom nastavnom radu pokriva oblasti kao što su Menadžment u kulturi, Preduzetništvo u umjetnosti, Odnosi s javnošću i Liderstvo. Njeno pedagoško djelovanje zasniva se na povezivanju teorijskih znanja sa praktičnim iskustvom stečenim kroz rad na međunarodnim projektima i u sektoru kulture.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Posebnu vrijednost njenom nastavnom radu daje primjena savremenih studija slučaja,

UNIVERZITET

povezivanje nastavnog sadržaja sa aktuelnim procesima u kulturnom sektoru i podsticanje studenata na analitičko i kritičko promišljanje kulturnih pojava, kulturne baštine i savremenih društvenih izazova. Na taj način nastavni proces obogaćuje iskustvima iz neposredne profesionalne prakse i međunarodnog okruženja. Međunarodnu dimenziju njenog pedagoškog rada potvrđuju i gostujuća predavanja na inostranim visokoškolskim ustanovama. Tokom 2022. godine održala je gostujuće predavanje na Filološkom fakultetu u Varšavi, u Poljskoj, na temu „Odnosi s javnošću i propaganda“, dok je 2024. godine gostovala na Fakultetu organizacionih nauka u Beogradu, gdje je govorila o strateškom menadžmentu u kulturnoj diplomatiji malih zemalja. Ovi angažmani predstavljaju dodatnu potvrdu njenog međunarodnog akademskog profila i ekspertize u oblasti kulturne diplomatije i strateškog upravljanja.

IV. VERIFIKACIJA BODOVANJA - ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	BROJ BODOVA
NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	34.2
PEDAGOŠKI RAD / SPOSOBNOSTI	15
STRUČNI RAD	36.6
UKUPNO	85.8

V MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu navedenih rezultata može se zaključiti da dr Nataša Kraljević posjeduje zaokružen akademski, naučno-istraživački, pedagoški i stručni profil. Njena naučna produkcija, međunarodne publikacije, urednički i recenzentski angažman, učešće u međunarodnim projektima i konferencijama, kao i neposredno iskustvo u kreiranju kulturnih politika, predstavljaju relevantnu osnovu za izbor u oblast za koju je kandidatkinja prijavljena. Na osnovu analize priložene dokumentacije i elemenata za vrednovanje ispunjenosti uslova za izbor u zvanje docenta, predviđenih Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore i Uslovima za izbor u akademska zvanja, konstatujem da je kandidatkinja dr Kraljević ispunila sve naučne, stručne i pedagoške uslove. Stoga predlažem Izbornom Veću kao u Senatu Univerziteta „Mediteran“ Podgorica da kandidatkinja dr Nataša Kraljević bude izabrana u zvanje docenta.

U Podgorici 2026. godine

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE
Prof. dr Silvana Đurašević
Fakultet za turizam
Univerzitet „Mediteran“ Podgorica

MEDITERAN

1.2. Izveštaj recenzenta dr Milena Stefanović

FAKULTETU ZA EKONOMIJU I BIZNIS UNIVERZITETA MEDITERAN PODGORICA

Odlukom Senata Univerziteta „Mediteran“ Podgorica br. R- 871/3-26 od 2026. godine, imenovana sam za člana Komisije za pisanje izvještaja prijavljenih kandidata za izbor u akademsko zvanje docent/kinja za oblast **menadžment i marketing u kulturi**, na Fakultetu za ekonomiju i biznis, Univerziteta „Mediteran“ u Podgorici.

Na raspisani konkurs objavljen dana 24. 06 2026. godine na sajtu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, prijavila se kandidatkinja - dr Nataša Kraljević. Na osnovu priloženih biografskih i bibliografskih podataka, podnosim sledeći izveštaj:

IZVJEŠTAJ:

PODACI O KANDIDATKINJI OSNOVNI BIOGRAFSKI PODACI

Dr Nataša Kraljević razvila je obrazovni i profesionalni put koji karakteriše povezivanje različitih oblasti, od prava i međukulturnih ljudskih prava do menadžmenta u kulturi i marketinga. Nakon završenih osnovnih studija na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, svoje akademsko usavršavanje nastavila je u Sjedinjenim Američkim Državama, gde je 2004. godine na Pravnom fakultetu Univerziteta St. Thomas u Majamiju stekla master diplomu (LL.M.) iz oblasti međukulturnih ljudskih prava. Dalje usavršavanje nastavila je kroz prestižni Chevening program Vlade Ujedinjenog Kraljevstva, zahvaljujući kojem je tokom 2019/2020. godine završila master studije iz oblasti umetničkog, festivalskog i kulturnog menadžmenta na Queen Margaret University u Edinburgu. Doktorsku disertaciju, pod nazivom „Komparativna analiza kulturne diplomatije i komunikacije Crne Gore i Italije“, odbranila je na Fakultetu za ekonomiju i biznis Univerziteta „Mediteran“, gde je stekla akademsko zvanje doktora ekonomskih nauka iz oblasti marketinga.

Pored akademskog angažmana, dr Kraljević ima značajno profesionalno iskustvo u upravljanju, koordinaciji i realizaciji međunarodnih i razvojnih projekata, sa posebnim fokusom na oblast kulture, međunarodne saradnje i evropskih integracija. U periodu od 2006. do 2011. godine bila je menadžerka na zajedničkom projektu Saveta Evrope i Evropske unije „Jačanje lokalne samouprave u Crnoj Gori“. Od 2016. do 2021. godine obavljala je funkciju projektne rukovoditeljke u Kraljevskom pozorištu „Zetski dom“, gde je učestvovala u pripremi i realizaciji značajnih projekata finansiranih kroz programe Interreg i Kreativna Evropa.

Od 2021. godine angažovana je u nastavi na Univerzitetu „Mediteran“ dok od 2025. godine obavlja funkciju direktorke Instituta za nauku, kulturu i umjetnost (ISCA), koji je osnovala zajedno sa kolegama. Pored maternjeg jezika, aktivno govori engleski i španski jezik, i služi se italijanskim.

Profesionalni i naučno-istraživački razvoj dr Kraljević karakterišu kontinuirano obrazovanje, interdisciplinarni pristup i nastojanje da povezuje akademska znanja sa praktičnim iskustvom. Njena profesionalna interesovanja obuhvataju oblast kulture i umetnosti, kulturnu diplomatiju, marketing, međunarodnu saradnju, upravljanje projektima i razvoj međunarodnih istraživačkih mreža. Poseban doprinos daje povezivanju istraživača i stručnjaka iz Crne Gore i regiona Zapadnog Balkana. Stručnost dr Kraljević u oblasti kulturnih politika potvrđena je i njenim angažmanom kao ključne ekspertkinje iz Crne Gore u okviru prestižnog međunarodnog tela pod nazivom

RADNO ISKUSTVO

Od 2021. godine dr Nataša Kraljević angažovana je na Univerzitetu „Mediterran“ Podgorica, gde izvodi nastavu na osnovnim studijama Fakulteta vizuelnih umjetnosti. U okviru nastavnog procesa predaje predmete koji se odnose na menadžment i marketing u kulturi, uključujući Menadžment u kulturi, Odnose s javnošću, kao i Preduzetništvo i EU projekte. Istovremeno je angažovana kao saradnica na predmetu Marketing usluga na Fakultetu za ekonomiju i biznis. Od akademske 2025/26. godine preuzela je i realizaciju nastave iz predmeta Liderstvo na Fakultetu za turizam, čime je svoj nastavni angažman dodatno proširila na oblast upravljanja i razvoja liderskih kompetencija.

Uz nastavnu delatnost, dr Kraljević kontinuirano razvija svoj naučno-istraživački rad i ulaže u unapređenje pedagoških kompetencija. Posebno mesto u njenom profesionalnom angažmanu zauzima rad na međunarodnim projektima, gde je učestvovala u različitim ulogama, uključujući i funkciju projektne koordinatorke.

Kao rukovoditeljka Službe za međunarodnu saradnju Univerziteta „Mediterran“, dala je značajan doprinos intenziviranju međunarodne saradnje. Tokom njenog angažmana unapređena je saradnja sa međunarodnim partnerima, povećan broj potpisanih međunarodnih sporazuma i dodatno proširena mreža Erasmus+ mobilnosti, kako za akademsko, tako i za administrativno osoblje. Poseban rezultat njenog angažmana predstavlja uspešno povezivanje Univerziteta sa programom Erasmus+ Capacity Building in Higher Education (CBHE). Tokom akademske 2022/23. godine omogućeno je uključivanje Univerziteta u četiri CBHE Erasmus+ projekta, čija je realizacija nastavljena tokom narednih godina, pri čemu su pojedini projekti i dalje aktivni.

Dosadašnji profesionalni put dr Nataše Kraljević pokazuje kontinuirano povezivanje akademskog, naučno-istraživačkog i praktičnog rada, uz naročit fokus na međunarodnu saradnju, kulturu, obrazovanje, projektni menadžment i razvoj evropskih i regionalnih partnerstava

II. KVANTITATIVNO OCENJIVANJE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE, STRUČNE I PEDAGOŠKE BIBLIOGRAFIJE NAKON POSLJEDNJEG IZBORA

U tabeli ispod izvršena je detaljna kategorizacija i bodovanje naučno-istraživačkih rezultata i pedagoških sposobnosti dr Nataše Kraljević, u skladu sa Uslovima i kriterijumima za izbor u akademska zvanja. Analiza uključuje ocenu naučnih radova, stručnog doprinosa, kao i sposobnosti u oblasti obrazovanja i mentorstva.

NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST			
AUTORSKE NAUČNE MONOGRAFIJE			
M2 Poglavlje u monografiji od međunarodnog značaja		Za referencu	Za kandidata
1.	Koautorka poglavlja „CCS Status in Montenegro“ monografije „Transforming Europe's Cultural and Creative Landscape“ SPRINGER NATURE	6	6
RADovi U NAUČNIM ČASOPISIMA			
Q1 Rad u vodećem međunarodnom časopisu (časopis indeksiran na WoS listama, rangiran u prvih 25% časopisa po Scopusovom rangiranju)		Za referencu	Za kandidata
1.	Autorka članka “Crossing borders alone: individual efforts and the institutional absence in Montenegro's cultural diplomacy” objavljenog u Cultural Trends časopisu (SSCI / Q1)	15	15

MEDITERAN

Q5 Rad u međunarodnom časopisu koji nije indeksiran na SCI/SCIE/SSCI/A&HCI listama		Za referencu	Za kandidata
1.	Autorka rada „Festivali kao forma kreativnih industrija u funkciji stvaranja imidža ruralnih turističkih destinacija“ feb 2024 – International Scientific Journal / Založnik revije Perfectus SOCIOL, (CC BY-NC 4.0). Ljubljana, Slovenija	4	4
2.	Autorka rada „Cultural Diplomacy through the prism of small countries“ april 2024 – International Scientific Journal / Založnik revije Perfectus SOCIOL, (CC BY-NC 4.0). Ljubljana, Slovenija	4	4
3.	Prva autorka rada „Savremena umetnička škola kao akter društvenih promena: slučaj Fakulteta vizuelnih umetnosti“ Specijalno izdanje časopisa „Društveni horizonti“ ISSN 2787-0693, eISSN 2787-1207	4	4
RADOVI NA NAUČNIM KONFERENCIJAMA, UČEŠĆA NA IZLOŽBAMA, I SLIČNO			
K4 Saopštenje na međunarodnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		Za referencu	Za kandidata
1.	Koautorka apstrakta „Exploring possibilities for the development of creative industries in tourist destinations of rural tourism in Montenegro and Slovenia“ School of Advanced Social Studies Conference, BOOK OF ABSTRACTS, Ljubljana 2023.	0.5	0.5
2.	Autorka apstrakta „Cultural Diplomacy Through The Prism Of Small Countries“ Creativity and Innovations in Theatre, Media and Cultural Production: Visions and Values for the Future BOOK OF ABSTRACTS. Faculty of Dramatic Arts, Belgrade, 2021	0.5	0.5
K5 Saopštenje na nacionalnom naučnom skupu (štampano u izvodu)		Za referencu	Za kandidata
1.	Autorka apstrakta „Zelena tranzicija i međunarodna saradnja“, Kulturne i kreativne industrije & Baština: Agroculture: KNJIGA SAŽETAKA, 2025.	0.2	0.2
STRUČNE REFERENCE: STRUČNE MONOGRAFIJE I KNJIGE			
S2 Poglavlje u stručnoj monografiji izdatoj u inostranstvu		Za referencu	Za kandidata
1.	Autorka prvog Short Cultural Policy profile for Montenegro / Compendium of Cultural Policies and Trends	2	2
R1 Uredništvo u vrhunskom međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) - kategorija Q1		Za referencu	Za kandidata
1.	Guest editor - gostujuća ko -urednica Specijalnog izdanja Cultural Trends „Cultural Policy and Creative Economy in the Western Balkans: Trends and Tensions“	10	10
R3 Uredništvo u međunarodnom naučnom časopisu (na godišnjem nivou) – Q3, Q4		Za referencu	Za kandidata
1.	Guest editor- gostujuća ko-urednica Specijalnog izdanja naučnog časopisa Društveni horizonti, pod naslovom „Razvoj kao proces: multidisciplinarni pristupi i analiza Crne Gore“	4	4
R10 Recenziranje knjige studijskog karaktera izdate kod nas		Za referencu	Za kandidata
1.	Urednica prevoda knjige „Razvoj publike i kulturna politika“ autora dr Stivena Hedlija, izdavač: Univerzitet „Mediteran“ Podgorica	0.3	0.3
2.	Urednica prevoda knjige „Pozorište i rat“ autora dr Fabija Toledija, izdavač: Univerzitet „Mediteran“ Podgorica	0.3	0.3
R11 Recenziranje radova objavljenih u međunarodnim časopisima (Q1, Q2, Q3, Q4)		Za referencu	Za kandidata
1.	Recenzentkinja za članak „Dynamic and Two-Way Cultural Diplomacy: The case of Turkey and Kosovo Relations“ Cultural Trends (SSCI / Q1) 2025.	2	2

UNIVERZITET

2.	Recenzentkinja za članak „On the perceived value of museums from the perspective of Baltic museum professionals“ Cultural Trends (SSCI / Q1, 2024).	2	2
R12 Recenziranje radova objavljenih u ostalim časopisima		Za referencu	Za kandidata
1.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title „Culture and Quality of Life“ – Film Sight ID Number 7:	0.5	0.5
2.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title „Creative Collection – Exploring Unconventional Data Collection Tools for Arts and Cultural Events ID Number 26:	0.5	0.5
3.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: The Impact of Provenance on Gen Z's Cultural Consumption in Egypt: A Study of Purchase Intentions in the Creative Economy ID number: 29	0.5	0.5
4.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Until George Floyd: An Afrofuturist Perspective on the Future of Classical Music and Opera ID number: 39	0.5	0.5
5.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Hedonistic sustainability and cultural consumption as drivers of well-being and good Life ID number: 49	0.5	0.5
6.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Framing the Internationalisation Experiences of Estonian Musicians and Music Managers within the Cultural Policy Context ID Number: 51	0.5	0.5
7.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Between Rarity and Reuse: Cultural Value Assessment and Open Access Pathways for Out-of-Print Publications at the National Museum of Taiwan Literature ID Number: 67	0.5	0.5
8.	Recenzentkinja za Best research paper Award, ENCATC Conference, Barcelona, 2025. Title: Examining the Socio-Spatial Effects of Decentralised Cultural Events in Vienna ID Number: 76	0.5	0.5
PROJEKTI			
I8 Učešće u međunarodnom naučnom projektu		Za referencu	Za kandidata
1.	Bilateralni istraživački projekat „Perspektive kreativnih industrija u destinacijama ruralnog turizma u post COVID periodu (studija slučaja: Slovenija, Crna Gora) 2023 – 2025.	4	4
2.	Digital Transformation in Education for the Cultural and Creative Industries . DIGITCRESHE 2022-2025, ERASMUS CBHE istraživačkog karaktera u polju kreativnih industrija	4	4

MEDITERAN

3.	Razvoj, praćenje, priznavanje i digitalizacija vannastavnih aktivnosti u visokom obrazovanju - DTRD-ECA, 2025-27, ERASMUS CBHE, istraživačkog karaktera u polju studentskih kompetencija u aktivnostima van formalnog obrazovnog procesa.	4	4
PEDAGOŠKE SPOSOBNOSTI			
P7 Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		Za referencu	Za kandidata
1.	Gostujuće predavanje na temu „Odnosi s javnošću i propaganda” na Filološkom fakultetu, Wszechnica Polska u Varšavi, 2022.	5	5
2.	Gostujuće predavanje na temu „Strateški menadžment u kulturnoj diplomatiji malih zemalja” na Fakultetu organizacionih nauka, Univerziteta u Beogradu, 2024.	5	5
Kvalitet nastave		Za referencu	Za kandidata
1.	Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave – P17	do 5	5

III. OCENA USLOVA STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidatkinja Kraljević je napisala više naučnih radova direktno vezanih za predmetne discipline za koju konkuriše za naučno zvanje, na našem i engleskom jeziku. S tim u vezi, može se konstatovati da dr Nataša Kraljević u potpunosti ispunjava uslove postavljene konkursom za izbor u zvanje docentkinje za naučnu oblast menadžment i marketing u kulturi, odnosno da poseduje potreban i dovoljan stepen i profil obrazovanja. Njeno obrazovanje je sledeće:

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Kandidatkinja dr Nataša Kraljević ispunjava sve zakonske uslove u pogledu obrazovanja. Njen doktorski rad odbranjen na Univerzitetu „Mediteran” direktno se fokusira na kulturnu diplomatiju i komunikacione modele, što je u potpunom skladu sa oblašću za koju se bira. Profil dr Nataše Kraljević karakteriše sposobnost teorijskog istraživanja, razumevanje modela kulturnih politika i međunarodne prakse. U tom smislu, posebno je važan njen istraživački rad u vrhunskom međunarodnom časopisu Cultural Trends (kategorija Q1) iz 2026. godine, pod nazivom “Crossing Borders Alone: Individual Efforts and the Institutional Absence in Montenegro’s Cultural Diplomacy”. Ovaj rad predstavlja važan doprinos kritičkoj analizi crnogorske kulturne diplomatije u kontekstu regiona Zapadnog Balkana ali i njene evropske dimenzije kao naredne članice Evropske Unije.

Sem toga, koautorsko poglavlje “The CCS Status in Montenegro” objavljeno kod eminentnog svetskog izdavača Springer Nature (2026), postavlja osnove za ustanovljavanje kreativnog i kulturnog sektora Crne Gore na evropskoj mapi. Njen stručni rad ogleda se i u intenzivnom uredničkom angažmanu u okviru novoosnovanog Instituta za nauku, kulturu i umjetnost (ISCA), gde je uredila prevode dela britanskog teoretičara Stivena Hedlija “Razvoj publike i kulturna politika” kao i Fabija Toledija “Pozorište i rat”. Kao nacionalna konsultantkinja Ministarstva kulture i medija tokom 2025. godine, dr Kraljević je direktno ugradila svoju stručnost u izradu “Smjernica za inoviranje Zakona o kulturi”.

Kao predavačica na Fakultetu vizuelnih umjetnosti, Fakultetu za turizam i Fakultetu za ekonomiju i biznis od 2021. godine (predmeti: Menadžment u kulturi, Preduzetništvo u umjetnosti, Odnosi s javnošću, Liderstvo), dr Kraljević pokazuje izuzetan pedagoški senzibilitet. Integrisanjem savremenih studija slučaja iz sopstvene projektne prakse i podsticanjem studenata na kritički osvrt prema kulturnoj baštini, ona značajno unapređuje nastavni proces. Njen rad je visoko vrednovan od strane studenata i matičnih fakulteta.

UNIVERZITET

Dakle:

Radovi u vrhunskim časopisima (Q1): "Crossing borders alone: individual efforts and the institutional absence in Montenegro's cultural diplomacy" objavljenom u visoko rangiranom časopisu Cultural Trends (SSCI / Q1) (15 bodova).

Poglavlja u međunarodnim monografijama (M2): Koautorka je poglavlja „CCS Status in Montenegro” u okviru monografije „Transforming Europe's Cultural and Creative Landscape”, renomiranog globalnog izdavača Springer Nature (6 bodova).

Radovi u međunarodnim i selektovanim časopisima (Q5): Autorka je i prva autorka tri naučna rada koji tretiraju teme festivala u funkciji ruralnog turizma, kulturne diplomatije malih zemalja, i uloge savremene umetničke škole kao aktera društvenih promena (studija slučaja FVU) (ukupno 12 bodova).

Učešće na naučnim skupovima (K4, K5): Prezentovala je više radova i apstrakata na međunarodnim i nacionalnim konferencijama u Barseloni (ENCATC), Ljubljani, sa fokusom na zelenu tranziciju i kreativne industrije.

Uredništvo (R1, R3): Angažovana kao gostujuća urednica (Guest Editor) specijalnog izdanja vrhunskog časopisa Cultural Trends (Q1) za temu „Cultural Policy and Creative Economy in the Western Balkans: Trends and Tensions”, što iznosi 10 bodova. Takođe je korednica specijalnog izdanja časopisa Društveni horizonti.

Međunarodni projekti (I8): Aktivna je učesnica u tri značajna međunarodna istraživačka projekta (ukupno 12 bodova), uključujući bilateralni projekat sa Slovenijom o post-COVID ruralnom turizmu, i dva prestižna ERASMUS CBHE projekta (DIGITCRESHE posvećen digitalnoj transformaciji u obrazovanju za kreativne industrije i DTRD-ECA za digitalizaciju vannastavnih aktivnosti).

Recenzentski rad i prevodi (R10, R11, R12): Kontinuirano obavlja recenzije za Q1 časopise i međunarodne konferencije (poput ENCATC Barcelona 2025), te potpisuje uredništvo prevoda dvije stručne knjige iz oblasti kulturne politike i pozorišta u izdanju Univerziteta „Mediterran”.

Gostujući profesor (P7): Izdvajaju se dva gostujuća predavanja, u Poljskoj na Filološkom fakultetu u Varšavi, na temu "Odnosi s javnošću i propaganda" 2022. godine, kao i na Fakultetu organizacionih nauka u Beogradu, na temu "Strateški menadžment u kulturnoj diplomatiji malih zemalja", 2024. godine.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Kandidatkinja Kraljević poseduje značajno pedagoško iskustvo koje se ističe uvođenjem brojnih inovativnih metoda sa ciljem unapređenja kvaliteta rada sa studentima u procesu edukacije. Tu je pokazala uspešnu primenu raznih rešenja edukativnog karaktera čime je dala značajan doprinos u podizanju nivoa edukacije kod studenata i efikasnosti njihovog studiranja. Visoko je cenjena i poštovana od studenata na svim nivoima studija.

IV. VERIFIKACIJA BODOVANJA - ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	BROJ BODOVA
NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD	34.2
PEDAGOŠKI RAD / SPOSOBNOSTI	15
STRUČNI RAD	36.6
UKUPNO	85.8

MEDITERAN

V MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu analize priložene dokumentacije i elemenata za vrednovanje ispunjenosti uslova za izbor u zvanje docenta, predviđenih Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore i Uslovima za izbor u akademska zvanja, konstatujem da je kandidatkinja dr Kraljević ispunila sve naučne, stručne i pedagoške uslove. Stoga predlažem Izbornom Vijeću kao i Senatu Univerziteta „Mediteran“ Podgorica da kandidatkinja dr Nataša Kraljević bude izabrana u zvanje docenta.

U Podgorici 2026. godine

ČLAN RECENZENTSKE KOMISIJE
dr Milena Stefanović
Fakultet dramskih umetnosti
Univerzitet u Beogradu

UNIVERZITET

1. IZVJEŠTAJI RECENZENATA ZA IZBOR U AKADEMSKO ZVANJE DOCENTA ZA OBLAST MENADŽMENT I MARKETING U KULTURI DR NATAŠA KRALJEVIĆ.....	1
1.1. Izvještaj recenzenta prof. dr Radmila Janičić	1
1.2. Izvještaj recenzenta prof. dr Silvana Đurašević.....	8
1.3. Izvještaj recenzenta dr Milena Stefanović.....	16

